

[Holdgaard.]

Ejendomsskyld, har man maattet kæmpe her i Rigsdagen, Skridt for Skridt, for at naa et lille Stykke Vej frem mod Princippet Gennemførelse. Vi haaber nu gennem dette Lovforslag at naa endnu et Skridt videre frem. Kravet om, at de samfundsskabte Grundværdier skal indgaa i Folkets fælles Kasse, er et gammelt Retfærdighedskrav, som ikke i Længden kan holdes nede.

Det har, som sagt, kostet megen Anstrengelse at naa de smaa Skridt frem, som vi allerede er naaet. Naar man studerer hele denne Sags Udvikling — som jeg for øvrigt ikke skal komme ind paa her —, er det interessant at lægge Mærke til, at man allerede i 1908 fra visse Sider her i Folketinget var opmærksom paa, at det Princip, man var slaaet ind paa i 1903 ved Ejendomsskyldbeskatningen, var et daarligt Princip. Allerede i 1908 forelagde en Venstremand her i Folketinget et Forslag til Lov om Værdistigningsskat, og hans Begrundelse ved Lovforslagets Forelæggelse var udmærket.

Han sagde bl. a.: Skal vi virkelig til at bekæmpe Fattigdommen, skaffe Ret og Retfærdighed paa Jorden, maa vi have fat paa Jordskattelove. Han tilføjede: Det er en Kendsgerning, at Jorden stiger i Værdi, og at de kapitaliserede Værdier pantsættes, men skal vi have Værdistigningen af Jorden omsat i Obligationer og Prioriteter, gaar det galt. Pengene har ondt ved at slaa til til Varerne, og derfor vil Pengene blive dyrere, hvis man ogsaa i større Udstrækning skulde bruge dem til at sætte i Jorden. Han føjede endvidere til: Hvis denne Udvikling skal foregaa, vil det ende med Kriser og Bankkrak o. lign.

Denne Venstremand har faaet sørgelig Ret. Kriser og Bankkrak har vi i alt Fald ikke manglet i dette Land; og dertil kommer jo den forfærdelig forøgede Prioritetsgæld, hvorunder saa mange stræbsomme Borgere sukker. Man kan fristes til at sige, at Kapitalen i Sandhed har faaet noget ud af Princippet fra 1903, den Gang man gik til at tage det offentliges faste Prioriteter ud af Jorden, saaledes at der blev større Plads for Kapitalen til at sætte ind. Man kan i Sandhed sige, at den har faaet noget ud af det, naar man ser paa Prioritetsgældens Stigning.

Efter de Oplysninger, der er fremkommet nu for nylig, er Prioritetsgælden i Aarene fra 1910 til 1928 steget fra 3 291 Mill. Kr. til 6 851 Mill. Kr. — disse Tal vedrører ikke de sønderjydske Landsdele, men kun det gamle Land. Det ser i særlig Grad fare-

truende ud for Landbrugets Vedkommende, for dér er Prioriteterne i de 18 Aar steget med 125 pCt. og Værdien efter de Oplysninger, der foreligger, kun steget 90 pCt.; i Byerne er Prioriteterne ikke steget slet saa stærkt, kun med 93 pCt. Det fremgaar ogsaa af disse Oplysninger, at Landbrugets Prioritetsgæld i 1928 var paa 4077 Mill. Kr. Ja, det er jo den Form, forstaar man af Landbrugsministerens Udtalelser i Gaar, som han betegnede som en ubetinget og uindskrænket Form for Selveje! Efter min Mening er der nu ikke saa lidt Indskrænkning i det Selveje med al den Gældsbyrde, som det danske Landbrug maa slæbe paa.

Vi ser altsaa, at Venstremanden fra 1908 har faaet Ret. Værdierne er blevet pantsat i en uhyggelig Grad, og selv om man ikke kan tilskrive hele Gældsstigningen dette, begrundes den i høj Grad med, at man har taget det offentliges Prioritet ud af Jorden. Man har ikke ladet de offentlige Kasser inddrage Renten af den Værdistigning, som Samfundet har skabt, men den har man ladet Enkeltpersoner indkassere.

Nu sagde den højtærede Landbrugsminister i Gaar, at det var noget Snak — det var det, han mente —, der blev hævdet, at Jorden var steget i Pris, og han tænkte selvfølgelig paa Landbruget. Jeg skal ikke i denne Forbindelse imødegaa ham, men denne Udtalelse er da ogsaa i høj Grad med til at slaa den Paastand ned, som stadig bliver fremført, naar man taler om at lægge Skatterne over paa Jorden, at saa vil Landbrugerne komme til at betale alle Skatterne. Det er jo ikke uvæsentligt, at man faar bekræftet af Landbrugsministeren, at disse Paastande er urigtige.

Jeg tror, der rundt omkring ligesom har dannet sig en Misforstaaelse med Hensyn til det Forhold. Under Agitationen mod Grundskyldstanken har den Misforstaaelse udbredt sig i store Dele af Befolkningen, at hvis man havde inddraget de samfundsskabte Grundværdier i Folkets Fælleskasse, var det blevet Landbrugerne, der kom til at betale det hele. Det er en komplet Misforstaaelse. Derfor tror jeg, at den Udtalelse, Ministeren fremsatte i Gaar, kan gøre sin Nytte og være med til at udrydde den Misforstaaelse. Thi det Sted, hvor Værdistigningerne særlig finder Sted, det er i Købstæderne og de bymæssigt bebyggede Kommuner. Det er dér, de kolossale Værdistigninger finder Sted.

Jeg har fremskaffet nogle Oplysninger og foretaget nogle Beregninger for at klarlægge ogsaa her for Folketingets Medlemmer, hvem der ikke maatte vide det, hvilken